№. 64. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dinsdag 17 Maart.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Berna. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren is een amendement van den heer *de Brouckere*, houdende, dat de koning, in buitengewone omstandigheden, en na het gemotiveerd advies der gedeputeerde provinciale staten, den burgemeester benoemen kan buiten de leden van den raad, onder de verkiesbare leden der gemeente, in welk geval deze echter alleen eene raadgevende stem hebben; met 52 tegen 28 stemmen, doorgegaan; terwijl aan *den* anderen kant, ten aanzien der benoeming van schepenen, een amendement van den heer *de Robaulx* werd aangenomen, krachtens welk de benoeming dezer laatsten aan de kiezers van de gemeente overgelaten wordt.

— Aan de belgische miliciens, tot de klasse van 1828 behoorende, zijn volgens bevel van den oorlogsminister onbepaalde verloven verleend, terwijl het verlof dergenen, die zich reeds in hunne haardsteden bevonden, tot 1 Julij is verlengd.

— De belgische generaals *Glimp* en *Duvivier* zijn dezer dagen door koning *Lodewijk Philips* tot officiers van het legioen van eer benoemd geworden.

— Eene deputatie van Gentsche katoenfabrikeurs, bestaande uit de heeren *Brieckmann*, *de Hemptine*, *Manilius* en *van Acker* heeft gecisteren te Brussel met de commissie van de nijverheid eene conferentie gehad over de belangen der katoen-industrie betreffende.

— Door een der speculateurs in de openbare fondsen is eene nieuwe telegraaf tusschen Antwerpen en Brussel opgerigt, waarvan de teekens op de beurs zelve te Antwerpen kunnen worden waargenomen.

Op de Brusselsche beurs zijn deze week voor het eerst de inschrijvingen van de nieuwe Spaansche leening in omloop gebragt. De obligatien, door hem uitgevoerd, zijn in het Spaansch, Fransch en Engelsch, de rente betaalbaar op 1 Mei en 1 November te Madrid, Parijs of Londen op den voet van 5 fr. 40 c. en 4 sh. 3 p. den harden piaster.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 100¼; Nap. 96¼; Sp. perpet. 48¼, ½, 3 pCt. 27½; Cortes 48⅛, 48; Uitgest. 16⅞.

FRANKRIJK.

Parijs, den 12den Maart.

De discussie in de kamer van afgevaardigden is gisteren, daar de ministers in hunne weigering volhardden, om eenige nadere inlichtingen te geven, met een onbepaald adjournement geëindigd. Daarop is door een der leden het ontwerp van een adres aan den koning ter tafel gebragt, waarbij men hoogstdenzelve van de voortdurende medewerking en ondersteuning der vertegenwoordiging wilde verzekeren, doch dat heden morgen is teruggenomen.

Intusschen vernemt men thans, en het *Journal des Débats* bevestigt zulks, dat de ministeriele gedeputeerden zich gisteren avond andermaal bij den heer *Fulchiron* hebben vereenigd, en besloten om door eene commissie uit hun midden, eenige der leden van het ontbonden bestuur, die zwarigheid maakten om op nieuw eene portefeuille aan te nemen, bepaaldelijk aan den heer *Thiers*, te zenden te geven, dat de meerderheid, die tot nu toe het gouvernement had ondersteund, daarin zoude volharden. De heer *Thiers* moet zich daarop, ofschoon het reeds laat was, met den heer *Guizot* naar den koning hebben begeven, ten gevolge van welke samenkomst heden morgen ten elf uren een kabinetsraad gehouden, en na kort overleg besloten, dat de heer *de Broglie* met het departement van buitenlandsche zaken het voorsitterschap zoude vereenigen, terwijl de heer *de Rigny* het ministerie van oorlog ad interim zal waarnemen, tot dat de maarschalk *Maison* van Petersburg zal zijn teruggekeerd, en de overige ministers alle in hunne vorige betrekkingen zullen blijven.

— Morgen zal waarschijnlijk de *Moniteur* de ordonnantie, waarbij deze benoemingen geschieden, en die, zoo men zegt, reeds geteekend zijn, bevatten.

— Over Perzchen heeft men het berigt ontvangen, dat op den 3den Februarij in verschillende plaatsen in het koningrijk Grenada, oproerige bewegingen hebben plaats gehad, die echter spoedig waren gestild.

— Van de Spaansche grenzen schrijft men, dat er den 2, 3 en 4den dezer te Lecarroz tusschen de insurgenten en het korps van den generaal *Oraa* hevig is gevochten. Van de beide zijden schijnt men zich de overwinning toe; doch de bezetting van Elizondo, zegt de gelegenheid hebben gebruik gemaakt, om den insurgenten een zeer goede voorraad koeijoren te ontnemen.

— De fondsen waren heden (12 *Maart*) genoteerd: 5 pCt. [illegible] op tijd 107,50; 3 pCt. kont. 80; op tijd 80,10; Nap. [illegible] 96,80; op tijd 97; Sp. perpet. 48; 3 pCt. 28⅛; Cortes [illegible].

NEDERLANDEN.

Haarlem, den 16den Maart.

Naar men uit 's Hage meldt, begeeft Z. K. H. de Prince *van Oranje* zich heden van 's Gravenhage naar het hoofdkwartier te Tilburg.

— Uit Dordrecht schrijft men ons van den 15den dezer:

» Op zaturdag den 14den dezer, des namiddags ten 4 ure, is van de werf van den heer *Gips*, te Dordrecht, zeer voorspoedig van stapel gelopen het schoone fregatschip *Jacob Cats*, van 450 lasten, voor rekening van Dordtsche reeders gebouwd. De groote menigte, welke niettegenstaande het ongunstige weder dit schouwspel bijwoonde, getuigde van de belangstelling der Dordtenaren voor die hunner stadgenooten, welke, hoezeer tijden en omstandigheden voor de stad Dordrecht niet zeer gunstig zijn, met onverdrotten ijver en op eene betere toekomst hopende, deze onderneming tot stand bragten. Na eerst den schoonen bouw van het op stapel staande schip te hebben bewonderd, had de verzamelde burgerschaar gelegenheid, om de orde en bedaardheid, waarmede de heer *Gips* en zijne zonen (dezelfden die den bouw van het nieuwe schip voor Schiedam hebben aangenomen) de werkzaamheden voor den afloop bestuurden, te bewonderen en toe te juichen. De plegtigheid werd verhoogd door het, dadelijk na den afloop van den *Jacob Cats*, leggen eenes kiel voor een nieuw te bouwen fregatschip, insgelijks van 450 lasten en voor rekening derzelfde reeders, welke kiel met den naam van *Oud-Alblas* gedoopt is. Zoo lang onze stad nog zulke ondernemende en de nijverheid aanmoedigende handelaars onder hare burgers telt, mag men met grond op betere tijden hopen, en op het plukken van de vruchten der thans met zoo milde hand gestrooide zaden."

— De buitengewone Nederlandsche gezant aan het Britsche hof, Jonkheer *S. Dedel*, is dezer dagen te Amsterdam gearriveerd.

— Kapt. *E. J. Visser*, van Schiermonnikoog te Hamburg gearriveerd, rapporteert voor de Elve te hebben zien omsmoren een overschip, waarschijnlijk *Oost-Friesland*, kapt. *J. Pieper*, van Amsterdam naar Hamburg bestemd. — Van Bremerhaven wordt dd. 5 dezer gemeld, dat nabij die plaats een groot smakschip onderst boven op strand lag, geladen met tabak, enz.; de naam was niet te lezen, doordien het achterschip reeds diep in het zand was geweld. — Het van Harlingen naar Havanna bestemde schip *Antje*, kapt. *K. Welger*, is na tweemaal tot uit de Hoofden teruggestormd te zijn, den 8sten dezer met geschaarde zeilen en verlies van verschansingen, watervaten en kluiverboom te Weymouth binnen geloopen om de schade te herstellen.

— De Noord-Amerikanen hebben in de laatste tijden eene hoogstgewigtige aanwanding van de stoom-scheepvaart gemaakt. Eenige kundige ingenieurs hebben namelijk onlangs voor rekening der assurantie-kompagnien te Baltimore een stoomschip gebouwd, hetwelk bestemd is, om andere vaartuigen het in- en uitloopen der haven, wanneer dezelve geheel door het ijs gesloten is, mogelijk te maken. Dit stoomschip, *Secours* genaamd, begon dezelfs dienstverrigting in de eerste dagen van januarij en wel bij eene koude zoo als men dezelve sedert jaren niet had bijgewoond. Op den 31sten dag stoomde de *Secours* met eene brik op sleeptouw buiten en baande sich tot ieders verbazing met het grootste gemak eenen weg door het meer den een voet dikke ijs. De Patapsco was in dezelfs geheele lengte toegevroren, en de brik had met dezelfde moeijelijkheden te overwinnen, toe dat het breedste gedeelte van de Chesapeake-baai had bereikt, alwaar zij geheel buiten het ijs en tot op eene [illegible] hebben, van waar zij door eigen middelen te [illegible] vertrok de stoomboot naar Annapolis, alwaar de heren

wijze door het ijs was gesloten als voor Baltimore. Den volgenden dag vertrok zij van Annapolis om het naar Norfolk bestemde stoomschip *Columbian* te gemoet te varen, hetwelk op sleeptouw genomen en nog des avonds van dienzelfden dag naar Baltimore gebragt werd. Twee dagen later keerde de *Secours* naar Annapolis terug, alwaar zij met vijf andere schepen te gelijkertijd op scheepsbouw kam, en de machinerie bleek sterk genoeg te zijn om deze schepen voort te trekken en tevens het ijs te kloven. Deze proefnemingen laten niets te wenschen over, en het schijnt thans geen twijfel meer te lijden, dat de koopvaardijschepen der Vereenigde Staten voortaan het groote voordeel zullen genieten hunne werkzaamheid ook zelfs in den zwaarsten winter niet gestremd te zien. Het voorste gedeelte van de *Secours* is zeer plat gebouwd en opwaarts loopend, en het onder water zich bevindende gedeelte van den romp heeft genoegzaam den vorm van een spatel, zoodat dezelve, in plaats van het ijs aan stukken te stooten, veeleer zich tegen hetzelve opwerkt. De schepraderen der boot zijn van hout en ijzer, en hebben eene zoodanige kracht, dat zij het ijs verbrijzelen. Het ijsgewicht voor de zwaarte van het vaartuig, hetwelk het zich op hetzelve heeft geschoven, en wordt door de schepraderen naar beneden en achterwaarts gedreven. Van de kracht dezer schepraders kan men zich een denkbeeld vormen, wanneer men weet, dat ieder derzelve 120 centenaars ijzer in zich bevat. Sommige deskundigen zijn van meening, dat men, in stede van deze verbrijzelende schepraders, andere konde bezigen, die het ijs stuk zaagden, en mitsdien niet zoo zwaar behoefden te zijn; in dat geval konde ook eene machine van mindere kracht dezelfde werking doen, en zoude men veel brandstof uitwinnen.

— Uit New-York wordt het volgende gemeld:

De vermeerdering in de opbrengst van het in de Vereenigde Staten gevonden wordende goud, zoo wel ten opzigte van hetgeen uit de rivierwasschingen, als dat hetwelk uit de mijngroeven verkregen wordt, is inderdaad opmerkenswaardig. Naauwelijks zeven of acht jaren geleden bedroeg de opbrengst jaarlijks niet meer dan omtrent 20,000 dollars. In het jaar 1835 daarentegen beliep de waarde van het uit de Staten der Unie aan de munt geleverde goud 868,000 dollars, waaronder niet begrepen is de goudstof, welke als erts of in ongemunten staat is uitgevoerd.

De Belgische berigten van gisteren bevatten niets dat vermelding verdient, tenzij alleen dat de minister van oorlog aan de hoofden van korpsen bevel gegeven had aan elk een honderdtal manschappen per bataillon met verlof naar hunne huisvesten te zenden. — Te Antwerpen waren zaturdag genoteerd: Belg. 101¼; Nap. 90¼; Sp. perp. 48⅛; 3 pCt. 27¼; Coupons 48⅛; Uitgest. 17.

De Londensche berigten van den 12den dezer vermelden weinig belangrijks. De algemeene aandacht was op de discussie van het voorstel van den heer *Hume* gevestigd. Zelfs de oppositie-bladen erkennen dat hunne voorstanders onderling zeer verdeeld waren, daar eenige leden van het vorig bestuur het gevaarlijk achtten van zoodanig besluit, dat namelijk de subsidien slechts voor drie in plaats van zes maanden zouden toegestaan worden, om eenmaal het voorbeel te geven.

— De Turksche gezant *Nuri-Effendi* is te Londen aangekomen.

— De Londensche beurs van den 12den waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 92; Nation. 2½ pCt. 56⅜; Portugal 92¾; Corter 60½; Brabb 85½.

Nu twee of drie jaren geleden werd er veel over de al of niet waarschijnlijkheid van eenen algemeenen oorlog geschreven, en wel van een' oorlog om principes. De kansen zouden, naar het gevoelen eenige publicisten, afhangen van de beslissen tusschen het monarchaal en het revolutionnair beginsel. Onder de vaandels van het eerste beginsel zou men de gehate legitimiteit, en onder die van het tweede alle de ontwikkelingsgezinde volken van Europa zien geschaard.

Intusschen heeft men, sinds in het *statu quo* gekregen, en van beverlede van wenen de gedachten over het voeren van eenen algemeenen oorlog tusschen de beide hoofdbeginsels. Nu schijnen eenige volken het *statu quo* winnaar te worden, en even als voor drie jaren, begonnen de zaken in het zuidwesten van Duitschland, en ook in het Oosten eene wending te verwikkelen. In Frankrijk, België en Zwitserland wijdt de periodieke staatkundige schrijvers, wederom geheel bijzonder aan de uiteenzetting van republikeinsche en republikeinsche beginselen, en bestrijdt met kloekmoedigheid het legitimistisch beginsel, terwijl, onder al dit bedrijf, vele staatsmannen het zelfs niet eens zijn, hoe of dit laatste begrepen moet worden en begrepen worden.

De legitimiteit zou, naar *Talleyrand* in 1814 werd geproclameerd, de *legitimité républicaine* moeten, zijn, geheel en al overeenkomstig het regt, dat bij aan den ouderen tak der Bourbons uitgeoefende tranchant toekende. Te weenen proclameerde hij alzoo het eigendomsregt der vorstenhuizen (dijnastien) op staten en volken.

De Europesche staatkunde, daarentegen, stelt hedendaagsch de erkenning der groote mogendheden op den voorgrond, als vast beginsel voor de legitimiteit.

Benjamin Constant bepaalde twee soorten van legitimiteit, — de *active, positief*, gegrond op verkiezing, — de andere *stilzwijgende*, berustende op de erfelijkheid. „Dit laatste is legitiem" — zegt hij — „hoewel zij de gewoonte tot wet maakt en daarbij voortdurend doet vergelijkingen worden, die niet te miskennen zijn. Dit maakt van de erfelijke legitimiteit eene matigende wensch. In theorie is de verkiezingsregt voortspruit, schoon en verheven; zij sleept ons weg, doch kan in de praktijk verkeerd worden en wordt zulks meest altijd. De erfelijke legitimiteit is minder, minder, geeft de meeste waarborgen aan eene gepaste vrijheid en is deze geenszins nadeelig."

De Broglie drukt zich omtrent dit beginsel aldus uit: „De legitimiteit is het morele regt, dat een gouvernement heeft om te regeren; het is dezelfs regt op de meening van het volk, en de achting der mannen, die in staat zijn om een gouvernement te kunnen beoordeelen; het is dezelfs regt op de gehoorzaamheid van alle geregeerden. Zulk eene legitimiteit kan toenemen in regten, zij kan daarin ook dalen; zij kan verkregen worden doch ook verloren gaan. Het eene gouvernement is legitiemer dan het andere; een gouvernement kan nu legitiem zijn, dan is het dat weder niet. In de legitimiteit ligt niets gelieims, niets verstoorbaars, niets herroepelijks."

De man die deze denkbeelden omtrent de legitimiteit koesterde, heeft thans, blijkens de laatste berigten uit Parijs, het roer van het bestuur in Frankrijk en wel in deze oogenblikken van crisis in handen genomen; in deze oogenblikken, dat men in Frankrijk met meer heftigheid wederom dan vroeger over beginselen van staatsbestuur strijdt.

Een fransch publicist drukte zich dezer dagen aldus over den heer *de Broglie* uit: „Met den heer *de Broglie* treedt de koning af, met *Dupin* doet het koningschap afstand." Wanneer het *Louis-Philips* gelukt, tusschen beide door te stevenen, dan kan hij zich gelukkig rekenen, voor het oogenblik aan het dreigend gevaar wederom ontsnapt te zijn.

PARIJS.

PARIJS, den 15den Maart.

De *Moniteur* bevat heden de Koninklijke proclamatie, waarbij de Hertog *de Broglie*, tot voorzitter in den raad en minister van buitenlandsche zaken, en den heer *de Rigny* tot minister zonder portefeuille, doch met stem en zitting, worden benoemd. Aan den laatsten is tevens het interim van het departement van oorlog opgedragen.

De dagbladen der meer- of minergematigde oppositie zijn met dezen uitslag weinig te vreden; echter zijn de meeste genoodzaakt te bekennen, dat deze zamens telling van het bestuur de eenige was, welke gedurende de tegenwoordige zitting der wetgevende kamers, op eene voldoende meerderheid zoude kunnen rekenen. Het voornaamste bezwaar is dan, dat men niet eerder dan na verloop van twintig dagen tot een besluit is gekomen, dat van den beginne af onvermijdelijk scheen.

Zie hier onder anderen hoe *le Constitutionnel* zich over de nieuwe vorming van het ministerie uitlaat:

„De ministeriele crisis is volendigd. Wij hebben eindelijk een kabinet.

„De heer *de Broglie*, president van den raad en minister van buitenlandsche zaken,

„De maarschalk *Maison*, minister van oorlog (de heer *de Rigny*, minister met het lidmaatschap in den raad, en met het interim der portefeuille belast.)

„De andere leden van het vorige kabinet blijven.

„Hiermede deze hervorming, gedurende welke wij onze abonnés hebben onderhouden, eindigt, eindigt dezelve, zoals wij ze aanvankelijk hebben, niet is de voormalige raad met den heer *de Broglie* tot president.

„De toevoeging van den maarschalk *Maison* is niet ernstig gemeend. De heer *Maison* zal weigeren, men rekent daarop. Indien hij tegen alle berekening aannam, zoo het voordeelige Parijsche gezelschap den heer *de Rigny* schadeloos stellen. Weigert hij, dan zal men wel een generaal voor het departement van oorlog vinden, en de heer *de Rigny* blijft in het kabinet.

„Zoo eindigt de twintigdaagsche verwarring. De heer *de Broglie* met de daad minister en president van den raad; de heer *Maison*, minister in naam.

„Het schijnt een attribuut van den 15den Maart te zijn, morgen, 16 Maart, zal de *Moniteur* hetzelve officieel bestaan gemeld hebben. Wij zien het!" De man van den 15den Maart, Graaf *Perier*, had den kabinet zuiver van alle doctrinair bijvoegsel gevormd, de

cratie, wat hetgeen waarvan hij onder alles den grootsten afkeer had; zijn krachtige wil spande hij ten sterkste in om dezelve op eenen afstand te houden.

» Zij zullen zich niet te min de voortzetters van het stelsel van den 13den Maart noemen; en waarom niet? dit het donkere graf kan niet tegen hen worden getuigd.

» Hoe ook het resultaat dezer proeve zij, de meerderheid is niet aan de zijde van het ministerie *de Broglie*; wij willen zeggen aan het ministerie *Fulchiron*. De gelegenheid zal zich, ook buiten de interpellatiën, indien het ministerie den storm die het te verwachten heeft weerstaat, wel aanbieden, om op eene indrukmakende wijze van den wensch der kamer te getuigen en der achting welke zij een ministerie toedraagt dat zich bij haar opdringt. Zonder van het traktaat met de Vereenigde Staten te spreken, - eene gewigtige en door voorzigtigheid van [illegible] aangelegen bemoeijelijkte kwestie -, laat de ministers maar eens die toestemming op 't vertrouwen gegrond, opzigtelijk een supplementair krediet voor de geheime fondsen, waarmede deszelfs budget bedreigt, aanvragen! De kamer zal alsdan eene wahre kabinets-kwestie hebben op te lossen. De parlementaire uitslag is in onze oogen niet twijfelachtig; maar wij hopen dat de vastheid der kamer het kabinet zelf ontslaan zal om de proef te wagen."

De *Courrier* zegt het volgende:

» Wij waren gisteren op den weg tot het kennen der intrigue die gelukt is. Het ministerie is hersteld onder het presidentschap van den heer *de Broglie*, hoewel men er ook, met het benoemen van den maarschalk *Maison*, die waarschijnlijk weigeren zal, eene breuk in gelaten heeft door welke de vijand kan binnen dringen. Duizend moeijelijkheden daarenboven, duizend oorzaken van verwatting en ondergang wachten dit ongelukkige kabinet. Ware het slechts alleen de kuiperij, waaraan het zijn aanzijn heeft te danken, om het bij zijne geboorte met blijken van afkeurig te begroeten; doch zulks al reeds genoeg zijn; iedereen zal dit met ons toestemmen. De minderheid, buiten de kamer beraadslagende of [illegible] beraadslagen, en op eigen gezag de medewerking der meerderheid aan twee of drie ministers medebrengende aanbieden, ziedaar iets geheel nieuw onder ons! Een groot deel afgevaardigden, die tot heden bestendig met het ministerie gestemd hebben, en waarvan velen zich gisteren bij den heer *Fulchiron* vervoegd hebben, zonder wegens over het voordeel dat men van hunne tegenwoordigheid wilde trekken, tegelijk openlijk hunne verontwaardiging aan den dag. Indien men op den eersten indruk dezer gereedigheid afging, zou de laffheid, waarvan zij het slagtoffer, maar geen medeplichtigen aan geweest zijn, niet ongestraft blijven. De gelegenheid om de meerderheid niet ontbreken om op te komen tegen de verschijning met behulp van welke men buiten hunne toestemming te kunnen blijven. Wij zullen zien of zij dezelve zal aangrijpen."

Het *Journal des Débats* laat zich heden in het geheel niet, noch onder zijne fondsartikelen, noch onder zijne gewone berigten, uit over hetgeen tot de nieuwe ministeriele combinatie betrekking heeft.

— In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren heeft de heer *Mauguin* aangekondigd, dat hij ook van het nieuw gevormd bestuur eenige inlichtingen over de laatste ministeriele crisis verlangde, en zal hem daartoe morgen de gelegenheid worden gegeven. Voorts heeft de kamer hare gewone werkzaamheden hervat, en eenige ontwerpen van wet, alle van plaatselijk belang, aangenomen.

— De generaal *Sebastiani* keert morgen naar London terug.

— Volgens het *Journal de Paris* heeft men berigten uit Madrid van den 4den dezer, vermeldende dat de generaal *Valdez* zich overig met de organisatie van [illegible] bezig hield, en dat alles rustig was.

Den 8sten dezer heeft er tusschen de troepen van den generaal *Mina* en de insurgenten, bij de brug van Larrago, een gevecht plaats gehad. De laatsten zouden met eenig verlies naar Monegros gevlugt zijn, waar zij echter door den generaal *Lopez* vervolgd worden.

Den 10den hebben zeven bataillons karlisten andermaal eenen aanval op Balaguer gedaan, doch zijn teruggeslagen. — De kommandant van Las Arcos is uit hoofde van pligtverzuim te regt gesteld.

— De laatste berigten uit New-York van den 18den februarij vermelden, dat het protest van den heer *Adams* bij den handel groote bezorgdheid [illegible].

— In eenige bladen leest men, dat de stad Adrianopel den 24sten Februarij door eenen felten brand verwoest is geworden. Zonder daarbij het geheele kwartier der Grieken, alle de magazijnen met koopwaren een prooi der vlammen geworden.

— Volgens de jongste berigten uit Marseille, bespeurde men eene toenemende vermindering in de aldaar heerschende *cholera*.

De koning heeft uit zijne bijzondere kas eene som van 25,000 franken verleend, tot ondersteuning der ongelukkigen die door de ziekte aangetast worden.

— De bekende *Fonfrede* heeft in Marseille een boekske in het licht gegeven, waarin hij dezelfde beginselen beijvert, die in het berugte *Avis d'un Constitutionnel* voorgedragen worden.

— De fondsen waren heden (13 *Maart*) genoteerd: 5 pCt. kont. 107,10; op tijd 107,20; 3 pCt. kont. 79,80; op tijd 80; Nap. rentes 96,60 kont.; op tijd 97; Sp. perpet. 48; 5 pCt. 29; Grieken 49.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Maart.

Het half officiel Oostenrijksch avondblad, van den 6den, behelt een eigenhandigen brief van Keizer *Ferdinand* aan den Vorst *von Metternich*, waarin Hoogstdezelve denzen staatsdienaar verzoekt, ter kennisse van het algemeen te willen brengen, een uittreksel uit den uitersten wil van wijlen zijnen vader. » De treffende uitdrukkingen van liefde voor zijne onderdanen (voegt Z. M. daarbij), welke in deze zinsneden vervat zijn, alsmede zijne dankbetuigingen aan het leger en aan de staatsbeambten, die hunne betrekkingen wel hebben vervuld, zullen in de harten van wie het aangaat, een onvergankelijk gedenkteeken stichten, en zullen voor hen, zoowel als voor Ons, een' nieuwen grond opleveren, om te blijven volharden op den weg, welken zijne lessen en zijn voorbeeld ons afgebakend hebben."

Het hier bedoelde uittreksel van den uitersten wil van Keizer *Frans I* luidt aldus: » § 14. Mijnen onderdanen vermaak ik mijne liefde. Ik hoop bij den Allerhoogste voor hen te kunnen bidden; en noodig hen uit, dat zij voor mijne wettige opvolgers dezelfde trouw en dezelfde verkleefdheid zullen koesteren, welke zij mij, zoowel in dagen van voorspoed als van tegenspoed, betoond hebben. Mijn trouw leger zeg ik hartelijk dank voor de diensten, welke hetzelve mij bewezen heeft en die de handhaving mijns troons ten gevolge hebben gehad. Ik noodig hetzelve uit, aan mijne opvolgers steeds dezelfde getrouwheid en verkleefdheid te bewijzen. Allen mijne staatsbeambten, die mij wel gediend hebben, zeg ik hierbij dank."

— Het lijk van wijlen Z. M. den Keizer van Oostenrijk is den 7den dezer in het keizerlijk graf, in de kelk der kapucinen te Weenen, bijgezet. Bij deze plegtigheid was het vorstelijk gezin met de voornaamste staatsbeambten, tegenwoordig, doch werd deselve overigens nader den uitdrukkelijken wil des overledenen in stilte volbragt.

— De werving in Beyeren voor de Grieksche dienst zal binnen kort gestaakt worden; intusschen heeft zich te Munchen eene commissie gevestigd, welke aan handwerkslieden, die zich naar Griekenland willen begeven, zal te gemoet komen.

— Men heeft te Weenen berigten uit Konstantinopel van den 25sten Februarij, die echter niets belangrijks vermelden. Uit Perzie drie had men niets nader vernomen en was dus in voortdurende onzekerheid omtrent de schatting-betaling door *Mehemed-Ali*. Men wilde dat binnen kort eenige Russische oorlogschepen in den Bosphorus zouden komen, om de diepten dezer zeeëngte naauwkeurig te peilen.

— Te Weenen waren den 6den dezer genoteerd: 5 pCt. Metall. 100 ½; 4 pCt. 94; Bank-actien 1303.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Bijzonder Tentoonstelling van Schilderijen. Den 12den dezer heeft de heer W. Esser zijne Tentoonstelling van schilderijen te Utrecht geopend. Deze kunstkenner en kunstbevorderaar gaat steeds ijverig voort met het kunstgevoelend en kunstminnend publiek aan zich te verpligten, door zijne lofwaardige volharding in het vervolgen van zijn duurzaam plan, om den smaak voor het schoone aan te wakkeren, de kunst uit te breiden en het voordeel der kunstenaars te bevorderen. Wij wenschen den Directeur de onmisbare lust, krachten en medewerking, hijzonder van de zijde der stedelijke besturen toe, om zijne onderneming voort te zetten. De particuliere Tentoonstellingen toch kunnen niet te veel aangemoedigd worden; daar zij zoo vele medehelpers zijn van de Algemeene Tentoonstelling, waarop alle verdienstelijke stukken niet naar waarde kunnen beloond worden en [illegible] door het groote getal, verspreiding een goeden smaak, voldaan wordt. Door het achtbaar stedelijk bestuur van Utrecht zijn aan den Heer Esser, ter bevordering zijner kunstminnende pogingen, met de grootste bereidwilligheid, twee kapitale gaten met vele gemakken ten gebruike toegestaan en zien bij zijne proefte aanvankelijk behoud dezer er reeds vele hoogtigen zijner Tentoonstelling geweest zijn, namaaklijk in de eerste dagen een schilderij voor f 150 is aangekocht zoodat de Heer Esser zich een gunstig uitzigt voor zijne kunstlievende bemoeijingen

niet geopend, wenschende wij hem toe, dat hij in Utrechts bewoners verder die ondersteuning moge vinden, die hij tot daarstelling eener *vaste* jaarlijksche Tentoonstelling te dier stede, noodig heeft, en waaromtrent hij, zoo wij vernemen, reeds de gegrondste hoop koestert.

Wij nemen voorts de vrijheid den Heere Esser de vraag voor te stellen, of het niet in het belang der Nederlandsche kunst en kunstenaren zoude zijn, te trachten, bij wijze van inschrijving in de onderscheidene steden, alwaar ZEd. Tentoonstellingen opent, genootschappen te vormen tot verkoop van schilderijen ter Tentoonstelling, ten einde die, onder approbatie natuurlijk van de daartoe bevoegde autoriteiten, na de sluiting der Tentoonstelling, te laten verloten. In Frankrijk bestaan zoodanige genootschappen; onder anderen de *Société des Amis des Arts*, waarbij de prijs van de laatdrelen der Inschrijvers of leden des Genootschaps 50 franken bedraagt. Deze som is aanlokkend, wordt er in een verslag dier Maatschappij *gezegd*, wanneer men daarvoor bij loting in het bezit van een kostbaar schilderij kan geraken, en wij vorgen er bij, wanneer men daardoor zulk een edel doel bereikt. Ook te Genf, weten wij, had vroeger iets dergelijks plaats, hetwelk toen als zeer doelmatig tot bevordering [illegible] werd; dan of zulks nog tegenwoordig aldaar op denzelfden voet geschiedt, is ons onbekend, en doet ook weinig ter zake. Wij [illegible] dit dubbeldoel alleen op in het belang der kunst, en laten [illegible] Esser de beantwoording onzer vraag over, ons echter niet [illegible] dat het ons de grootste voldoening zoude verschaffen, [illegible] zoodra dezelve door eenen enkelen wenk, iets te hebben kunnen bijdragen tot bevordering eener kunst, welke te allen tijde [illegible] zoo veel roems door onze landgenoten beoefend is, dat hoe langer hoe meer de sterkten van onze Nederlandsche meesters in prijs stijgen en tegen goud opgewogen worden, gelijk zulks, behalve uit eene menigte andere voorbeelden, blijkt uit het schilderij van Rembrandt, bekend onder den naam van de *Overspelige Vrouw*, hetwelk toevallig door den onlangs te Parijs overleden kunstschilder La Fontaine ontdekt, voor 20,000 francs gekocht, en door hem, na een aanbod van 90,000 francs, door den Heer Engen Consul in der tijd gedaan, te hebben van de hand gewezen, voor 140,000 francs in Engeland verkocht werd. Thans wordt dit meesterstuk van Rembrandt op 100,000 kroonen geschat. (1)

(1) *Men zie over den verdienstelijken Kerkschilder* La Fontaine, *alsmede over dit schilderij van* Rembrandt, *Alg. Kunst- en Letterbode*, 30 *Jan.* 1835 *No.* 5.

Beurtprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 14den Maart.*

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers van heden.
Nederland. p Ct.			
Werk. Schuld 2½	55⅞	56	56
dito dito 5	101⅜		
Uitgestel. dito.	1 1/16		
Kansbill. dito.	25 13/16	25⅞	25⅞
Amort. Synd. 4½	95⅜	95¼	95⅜
Dito dito 3½	80		
Schatkistbill. 4			
Oorlogslast. 5	101 1/16		
Leening 1831. 5			
Hand.-Maatsch. 4½	107½	107¾	107¾
Frankrijk.			
Inscr. Gerstl. 3			
Engeland.			
Dito p. 12 Aug. 3			
Spanje.			
Certific. Amst. 5	47⅞	48⅛	48⅛
Dito f 1000. 3	22 13/16	28	27 13/16
Uitg. 3 pc. Sch. 5	17⅞	17⅛	17⅛
Cert. B. Lond. 5	47⅛	47⅜	47⅜
Noorwegen.			
Certific. L. & K. 5			
Dito Fale & C. 5	91¼		
Leen. Lond. 5			
Rusland.			
Obl. Hope 5	103½		
Dito 1822 5	103⅜		

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers van heden.
pCt.			
Cert. dito 18 5	99		
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig 6	70½		
Certific. dito 6			
Polen.			
Aand. L. f. 300	124		
Pruissen.			
Dito dito R. 50.	114⅛	115	114⅛
Neg. L. 1830. 4			
Oostenrijk.			
Aand. E. f 100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek. . . . 5	99¼		
Dito L. gen. . 5			
Dito. 2½			
Obl. *Goll & C.* 5			
Dito, ... 4			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aanq.			
Denemarken.			
Leen. te Lond. 3			
Brazilien.			
Dito *Rotsch.* 5	85⅜	85⅝	
Griekenl.			
Dito te Lond. 5			

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam van Zondag 15 Maart zijn de verhandelde posten tot de volgende prijzen omgezet;

Werkel. Schuld 2½ pCt. 56; 5½ pCt. 101⅞; Kansbill. f 25 13/16; Perpetuelen 5 pCt. 48¼; 3 pCt. 28 1/16; Cortes 47⅞ 48; dito coupons 25⅝.

DIRECTE BELASTINGEN. GEMEENTE BREDA.

De Belastingschuldigen, welke, over dit loopende Dienstjaar 1834/5 hunne aanslagbiljetten der MAANDELIJKSCHE GEDEELTEN op het *PERSONEEL* en *PATENTEN*, nog niet mogen hebben aangeschreven worden verzocht, die aanschrijving uiterlijk in den loop dezer maand te doen, dewijl dadelijk met den aanvang der volgende maand daarvoor de vervolgingen zullen worden gelast.

Breda, den 16den Maart 1835.

De Ontvanger,
HEKKERS.

INSTRUMENTAAL CONCERT.

De Heer J. H. FLEDDER, Kweekeling van het Instituut van Blinden te zamelijk te Amsterdam, zal de eer hebben te geven een INSTRUMENTAAL CONCERT, OP WOENSDAG DEN 18den MAART AANSTAANDE, in de Zaal *Amicitia*. Bij vroeger gegeven Concerten, als te Amsterdam en elders heeft hij het genoegen gehad den grootsten lof in te oogsten, en hoopt ook alhier ten volle de goedkeuring van het kunstminnend publiek te mogen wegdragen.

De entrée voor een Heer is f 1,—

Voor eene Dame . . . . . 0,50.

De Kaartjes zijn te bekomen in de Zaal *Amicitia*.

*** Bij de Escadrons te Velde van de Afd. Kurassiers, N°. 1, worden verlangd *drie* TROMPETTERS, welke zullen moeten voorzien zijn van voldoende Getuigschriften hunner talenten en goed gedrag. Zullende men er bijzonder acht op slaan, wanneer een der zich aandienende Sujetten tevens Klephoornist is. Men adresseere zich bij den ondergeteekende, belast met het toezigt over de Muzijk van bovengenoemde Afdeeling te *Oudenbosch*, den 16den Maart 1835.

MOESBERG SIMON, Ritmeester.

VERKOOPING VAN PAARDEN

door den Heer VAN DEN ENDEN, op Vrijdag den 20sten Maart 1835, 's voormiddags om 10 uur, aldaar aan den Weg te Breda.

Zullen zeer schoone Zoogende HAS-PAARDEN, met HEERD-BAARD met VEULEN van 2 maanden oud en verscheidene andere Paarden; eenige RIJTUIGEN en ZADELS, STALBEHOEFTEN, PAARDENTUIGEN en hetgeen verder ten verkoop zal aangeboden worden.

Kunnende de Paarden, enz. des morgens voor de Verkooping, ter voorschreve plaatse worden gezien.

*** Op Dingsdag den 17den Maart 1835, des morgens precies om negen ure, zal, op de Buitenplaats te Raamsdonk, genaamd *het Klooster*, publiek worden verkocht:

Eenige kwade YPEN- en LINDEN BOOMEN, lang van 10 à 15 ellen en dik over bruin 8 à 9 palmen.

Betraldag 30 *April* 1835.

*** Bij M. MOUROT, Steendrukker te 's Bosch, zijn van de pers gekomen, twee Platen (als proeve) van een door hem bij Inteekening uit te geven werk, getiteld:

HERINNERINGEN UIT NOORD-BRABAND,

voor de jaren 1830—1834.

Dit Werk, hetwelk uitsluitelijk bestemd is voor hun, die door de jongste gebeurtenissen eenige betrekking op deze provincie hebben gekregen, zal bijgevolg voor de zee in dienst of naar hunne kwartieren vertrokken officieren en andere Militairen, evenzeer als vreemde bezoekers dezer provincie, belangrijk zijn.

Hetzelve zal, volgens het Bericht van Inteekening, uit 24, met de meeste zorg op steen getekende, Platen, de voornaamste gezichten dezer provincie voorstellende, waarvan iedere twee maanden eene Aflevering van 4 Platen het licht zal zien.

De prijs van iedere Aflevering bij Inteekening is op best velin papier f 4,50, op chineesch papier f 5,00.

De Uitgever heeft deze, reeds door Z. M. den Koning en een aantal andere Inteekenaren vereerde en aangemoedigde onderneming zijnen Landgenooten aan, zullende hij niets onbeproefd laten om dezelve zoo belangrijk als mogelijk te maken, tot welken einde hij diegenen tot medewerking daartoe uitnoodigt, die gedurende hun verblijf in deze provincie voor bovengenoemd werk geschikte Schetsen hebben vervaardigd; zullende van alle gepaste bijdragen, of aanwijzingen van belangrijke gezichten, een dankbaar gebruik worden gemaakt.

De Inteekening is opengesteld tot 1° April aanstaande, bij de Uitgever, bij BROESE & COMP., Boekh. te Breda en verder bij de voornaamste Boek- en Kunsthandelaars des Rijks, bij wien bovengenoemde Platen, benevens Lijst en Berigt van Inteekening voorhanden zijn.

BELANGRIJKE AANKONDIGING

voor Bijbelvrienden.

Bij de Uitgevers dezer wordt ingeteekend op het werk

[illegible] *illustrations originales* [illegible] *mit 3 englischen originalen Stahlstichen*

à 30 *Cents jedere Lieferung.*

Dit werk verschijnt in 12 maandelijksche afleveringen met 24 Engelsche originele Staalplaten en met eene kaart van *Palestina*. De Inteekenaars die nog voor den 15den April aanstaande op dit belangrijk werk inschrijven, ontvangen bij de Aflevering van de laatste livraison

ALS PREMIE, GRATIS,

LEONARD DA VINCI'S

Christus bij het Laatste Avondmaal

op staal gegraveerd door WAGNER, groot folio [illegible] de prijs is 7½ st.

De Inteekeningen en proefdrukken, zoo van dezen als van [illegible] platen, liggen bij bovengenoemden Heer Inteekening en [illegible]

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.